ROMÂNIA
Avocatul Poporului
Ombudsman
Str. Eugeniu Carada , nr. 3, Sector 3, Bucureşti
Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: http://www.avpoporului.ro E-mail: avp@avp.ro

Doamnei Judecător Iulia - Cristina TARCEA
Preşedinte al Înaltei Curți de Casație şi Justiție

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEŞIRE Nr. 19730 10 NOV 2016

Stimată Doamnă Preşedinte,

În temeiul art. 514 şi urm. din Codul de procedură civilă, vă sesizăm cu următorul

RECURS ÎN INTERESUL LEGII

privind problema de drept referitoare la interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 7 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice, cu modificările și completările ulterioare

Examinarea jurisprudenței la nivel național a relevat că instanțele de judecată nu au un punct de vedere unitar în ceea ce priveşte ***interpretarea și aplicarea art. 7 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice, cu modificările și completările ulterioare***, având următorul cuprins:

"Împotriva hotărârii, persoana interesată poate face contestație la secția de contencios administrativ și fiscal a tribunalului, în termen de 30 de zile de la data comunicării hotărârii, potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare. Hotărârea tribunalului este definitivă. Contestațiile sunt scutite de taxa judiciară de timbru".

Astfel,

1. *Potrivit unei orientări jurisprudențiale*[1], **hotărârile judecătorești pronunțate în cauzele având ca obiect refuzul acordării drepturilor conform Ordonanței Guvernului nr. 105/1999, sunt supuse recursului, potrivit Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Această opinie se întemeiază pe următoarele considerente:

Potrivit art. 33 al Titlului IV *"Modificarea și completarea unor legi speciale"* al Legii nr. 76/2012 de punere în aplicare a Noului Cod de procedură civilă: *"La art.*

---

[1] ***Anexa nr. 1*** – **Sentința civilă nr. 3874 din 30 septembrie 2015**, pronunțată de **Tribunalul Maramureș** - Secția A II-A civilă, de contencios administrative și fiscal, în Dosarul nr. 5803/100/2014, **definitivă; Sentința civilă nr. 6028 din 10 decembrie 2014**, pronunțată de **Tribunalul Maramureș** - Secția A II-A civilă, de contencios administrative și fiscal, în Dosarul nr. 3118/100/2014, **definitivă; Sentința civilă nr. 520 din 4 aprilie 2016**, pronunțată de **Tribunalul Tulcea** - Secția civilă, de contencios administrative și fiscal, în Dosarul nr. 465/88/2016, **definitivă; Sentința civilă nr. 2603 din 4 septembrie 2015**, pronunțată de **Tribunalul Cluj** - Secția mixtă, de contencios administrative și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 971/117/2015, **definitivă; Sentința civilă nr. 2238 din 24 iunie 2015**, pronunțată de **Tribunalul Cluj** - Secția mixtă, de contencios administrative și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 980/117/2015, **definitivă; Sentința civilă nr. 667 din 25 februarie 2016**, pronunțată de **Tribunalul Cluj** - Secția mixtă, de contencios administrative și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 4653/117/2015, **definitivă; Sentința civilă nr. 1909 din 3 iunie 2015**, pronunțată de **Tribunalul Cluj** - Secția mixtă, de contencios administrative și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 970/117/2015, **definitivă; Decizia civilă nr. 242 din 15 februarie 2016**, pronunțată de **Curtea de Apel Cluj** - Secția A III-A mixtă, de contencios administrative și fiscal, în Dosarul nr. 5803/100/2014, **definitivă;**

7 din Ordonanța Guvernului nr. 105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 189/2000, cu modificările și completările ulterioare, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

Împotriva hotărârii persoana interesată poate face contestație la secția de contencios administrativ și fiscal a tribunalului, în termen de 30 de zile de la data comunicării hotărârii, potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare. Hotărârea tribunalului este definitivă. Contestațiile sunt scutite de taxa judiciară de timbru.

Se observă că legiuitorul, la art. 7 alin. (4) teza I, face, mai întâi, trimitere expresă la calea de atac a hotărârii instanței de fond, potrivit Legii contenciosului administrativ. Însă, dispoziția legală imediat următoare de la art. 7 alin. (4) teza a II-a potrivit căreia *"hotărârea tribunalului este definitivă"* ar putea conduce la concluzia suprimării căii de atac a recursului dat fiind faptul că, potrivit art. 634 alin. (1) pct. 1 din Codul de procedură civilă sunt hotărâri definitive *"hotărârile care nu sunt supuse apelului și nici recursului"*. Ar însemna că legiuitorul special ar fi înțeles ca, prin trimitere la procedura Legii nr. 554/2004 să vizeze, de fapt, celelalte condiții generale ale acțiunii în contencios administrativ, mai puțin calea de atac a recursului împotriva sentinței de fond, stabilind totodată și norme derogatorii în ceea ce privește instanța competentă, termenul acțiunii în instanță și timbrarea acțiunii.

Pentru a stabili dacă legiuitorul, prin *"hotărâre definitivă"* în sensul art. 7 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 105/1999, modificată prin art. 33 Legea nr. 76/2012, a înțeles o hotărâre nesusceptibilă de recurs inclusiv în materia contenciosului administrativ, trebuie să se aibă în vedere că, din expunerea de motive la proiectul de lege devenit ulterior Legea nr. 76/2012 rezultă că Titlul al II-lea a fost alcătuit dintr-un *corpus* de norme generale care reglementează aspecte fundamentale pentru aplicarea unitară și asigurarea coerenței reglementării procesual civile, în timp ce normele de la Titlul al IV-lea al aceluiași act normativ conțin dispoziții de modificare

și completare a legislației speciale în vederea adaptării acesteia la dispozițiile Noului Cod de procedură civilă. Insă, nici Noul cod de procedură civilă (Legea nr. 134/2010), nici Legea de punere în aplicare (Legea nr. 76/2012) nu au modificat dispoziții speciale ale art. 20 alin. (1) din Legea nr. 554/2004, astfel că acestea din urmă își vor găsi în continuare aplicarea, hotărârea pronunțată în primă instanță putând fi atacată cu recurs, în termen de 15 zile de la comunicare, în măsura în care nu există dispoziții speciale contrare. Prin urmare, așa cum s-a arătat deja, la art. 7 alin. (3) Capitolul II al Titlului II *„Dispoziții tranzitorii și de punere în aplicare"* din Legea nr. 76/2012 de punere în aplicare a Noului Cod de procedură civilă, avem de-a face cu o derogare generală, expresă și clară de la alin. (1) și alin. (2) ale aceluiași articol, în integralitatea lor, deci o derogare atât de la ipoteza de la alin. (1), cât și de la situația în care *"prin respectiva lege de aplicare nu se prevede altfel"*. În cazul de față nu avem o situație în care Legea nr. 76/2012 să "prevadă altfel" tocmai datorită faptului că art. 33 al Titlului IV în materia caracterului definitiv al hotărârii de fond nu reprezintă o normă legală nou introdusă prin legea în cauză.

Cu alte cuvinte, art. 7 alin. (3) Capitolul II al Titlului II *„Dispoziții tranzitorii și de punere în aplicare"* din Legea nr. 76/2012 de punere în aplicare a noului Cod de procedură civilă prevalează asupra alin. (1) și alin. (2) ale aceluiași articol în integralitatea lor, în toate situațiile în care avem de a face cu un litigiu de contencios administrativ și fiscal grefat pe o dispoziție normativă specială anterioară Noului cod de procedură civilă și Legii de punere în aplicare care recunoștea caracter *"definitiv"* hotărârii pronunțate în primă instanță. În atare situații, în contencios, în materia căii de atac, se vor aplica în continuare dispozițiile art. 20 alin. (1) din Legea nr. 554/2004, hotărârea primei instanțe fiind, deci supusă recursului.

2. Într-o altă orientare de jurisprudență[2], instanțele de judecată au avut o abordare diferită, apreciind că **hotărârile judecătorești pronunțate în cauzele având ca obiect refuzul acordării drepturilor conform Ordonanței Guvernului nr. 105/1999, modificată și completată, nu sunt supuse recursului,** conferind un caracter definitiv hotărârii judecătorești pronunțată în primă instanță.

Aceste instanțe au apreciat că prevederile trebuie interpretate în raport de dispozițiile art. 634 din noul Cod de procedură civilă, astfel hotărârile judecătorești pronunțate în cauzele având ca obiect refuzul acordării drepturilor conform Ordonanței Guvernului nr. 105/1999, nu sunt supuse recursului, conferind un caracter definitiv hotărârii pronunțate de primă instanță. Este vorba despre categoria hotărârilor la care recursul a fost suprimat, numărul acestor cazuri fiind sporit în mod considerabil în urma adoptării noului Cod de procedură civilă.

Așadar, în condițiile în care sentința este definitivă, ea nu mai poate fi atacată prin nici o cale de atac ordinară, ci doar pe căi extraordinare de atac, pentru motive strict limitate de lege (contestația în anulare, revizuirea).

---

[2] ***Anexa nr. 2*** – **Decizia civilă nr. 4951/2014** pronunțată de **Curtea de Apel Cuj** în soluționarea recursului formulat împotriva Sentinței civile nr. 1718/2013 octombrie 2014, pronunțată de Tribunalul Bistrița Năsăud în Dosarul nr. 3414/112/2013, definitivă; **Decizia nr. 1644/ din 5 mai 2015**, pronunțată de **Curtea de Apel Alba Iulia** – Secția de contencios administrativ și fiscal, în Dosarul nr. 2247/97/2014, în soluționarea recursului formulat împotriva Sentinței nr. 1665/CA/2013 a Tribunalului Hunedoara, definitivă; **Decizia civilă nr. 3874/2015**, pronunțată de **Curtea de Apel Cluj** - Secția A II-A Civilă, de contencios administrativ și fiscal, în Dosarul nr. 4280/117/2014 în soluționarea recursului formulat împotriva Sentinței civile nr. 6482 din 11 decembrie 2014 a Tribunalului Cluj, definitivă; **Decizia civilă nr. 5550/2015**, pronunțată de **Tribunalul Cluj** - Secția A II-A Civilă, în Dosarul nr. 3303/117/2014 în soluționarea recursului formulat împotriva Sentinței civile nr. 918 din 16 martie 2015 a Tribunalului Cluj, definitivă și executorie; **Decizia civilă nr. 5679/2015**, pronunțată de **Curtea de Apel Cluj** - Secția A II-A Civilă, de contencios administrativ și fiscal, în Dosarul nr. 4354/117/2014 în soluționarea recursului formulat împotriva Sentinței civile nr. 883 din 12 martie 2015 a Tribunalului Cluj, definitivă; **Decizia civilă nr. 242 din 15 februarie 2016**, pronunțată de **Curtea de Apel Cluj** - Secția A III-A de contencios administrative și fiscal, în Dosarul nr. 5803/100/2014 în soluționarea recursului formulat împotriva Sentinței civile nr. 3874 DIN 30 septembrie 2014 a Tribunalului Maramureș, definitivă; **Decizia civilă nr. 2055 din 22 septembrie 2010**, pronunțată de **Curtea de Apel Craiova** - Secția contencios administrativ și fiscal, în Dosarul nr. 872/104/2010 în soluționarea recursului formulat împotriva Sentinței civile nr. 181 din 27 aprilie 2010 a Tribunalului Olt, irevocabilă; **Decizia civilă nr. 886 din 2 martie 2011**, pronunțată de **Curtea de Apel Craiova** - Secția contencios administrativ și fiscal, în Dosarul nr. 8906/63/2010 în soluționarea recursului formulat împotriva Sentinței civile nr. 1467 din 5 noiembrie 2010 a Tribunalului Dolj, irevocabilă; **Decizia civilă nr. 1492 din 8 aprilie 2015**, pronunțată de **Curtea de Apel Craiova** - Secția contencios administrativ și fiscal, în Dosarul nr. 13479/63/2014 în soluționarea recursului formulat împotriva Sentinței civile nr. 3448 din 28 noiembrie 2014 a Tribunalului Dolj, irevocabilă; **Decizia civilă nr. 14713 din 23 octombrie 2013**, pronunțată de **Curtea de Apel Craiova** - Secția contencios administrativ și fiscal, în Dosarul nr. 13479/63/2014 în soluționarea recursului formulat împotriva Sentinței civile nr. 6371/ 2013 a Tribunalului Dolj, irevocabilă; **Decizia civilă nr. 5768 din 24 septembrie 2015,** pronunțată de **Curtea de Apel Cluj** - Secția A II-A civilă, în Dosarul nr. 3262/117/2014 în soluționarea recursului formulat împotriva Sentinței civile nr. 920 din 16 martie 2015 a Tribunalului Cluj, definitivă; **Decizia civilă nr. 242 din 15 februarie 2016** pronunțată de **Curtea de Apel Cluj** - Secția A III-A de contencios administrativ și fiscal, în Dosarul nr. 5803/100/2014 în soluționarea recursului formulat împotriva Sentinței civile nr. 3874 din 30 septembrie 2014 a Tribunalului Maramureș, definitivă; **Decizia civilă nr. 2213 din 21 martie 2014**, pronunțată de **Curtea de Apel București**-Secția a VIII-A contencios administrativ și fiscal, în Dosarul nr. 1989/2/2013* în soluționarea recursului formulat împotriva Sentinței nr. 2655/2013 a Tribunalului Ialomița, definitivă;

Pe cale de consecință, în astfel de situație, tribunalul realizează o judecată în primă și ultimă instanță.

Această optică este apreciată ca fiind în consens chiar și cu viziunea noii legi procesuale raportat la eventuale legi procesuale viitoare, reglementată de art. 27 din Noul cod de procedură civilă. Astfel, conform acestui text legal, *"hotărârile rămân supuse căilor de atac, motivelor și termenelor prevăzute de legea sub care a început procesul."*

Nu trebuie omise din analiză și dispozițiile Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, obligatorii conform art. 3 la elaborarea proiectelor de lege.

În acest context, conform art. 59 alin. (1) și alin. (2) din Legea nr. 24/2000, modificarea unui act normativ constă în schimbarea expresă a textului unora sau mai multor articole ori alineate ale acestuia și redarea lor într-o nouă formulare. Pentru exprimarea normativă a intenției de modificare a unui act normativ se nominalizează expres textul vizat, cu toate elementele de identificare necesare, iar dispoziția propriu-zisă se formulează utilizându-se sintagma *"se modifică și va avea următorul cuprins"*, urmată de redarea noului text.

Conform părții finale a art. 59 alin. (3) din aceeași lege, modificarea trebuie să cuprindă în întregime textul vizat, cuprins în articol, alineat sau în elementul marcat al unei enumerări. Prin urmare, dacă legiuitorul ar fi dorit păstrarea dublului grad de jurisdicție în ceea ce privește contenciosul administrativ generat de aplicarea Legii nr. 189/2000 ar fi trebuit ca urmare a modificării să nu mai păstreze soluția instanței ca fiind definitivă ci să o înlăture. De vreme ce a păstrat-o, aceasta înseamnă că a acceptat că pe viitor în aplicarea acestui text de lege interpretat sub imperiul noii legi procesuale civile, a voit a sustrage controlului judiciar soluțiile tribunalului asupra contestației.

Modificarea legii și interpretarea în această optică este în consens și cu Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale și a protocoalelor sale adiționale, căci dublul grad de jurisdicție este expres normat exclusiv în materie penală (art. 2 din Protocolul nr. 7 la Convenție)

Pe cale de consecință, instanțele au apreciat că, în măsura în care singura cale de atac la jurisdicția în materie civilă satisface exigențele prevăzute de art. 6 parag.1 din Convenție, norma procesuală care o consacră este "convențională".

*
* *

În considerarea rolului constituțional al Avocatului Poporului de apărător al drepturilor și libertăților persoanelor fizice, apreciem că **hotărârile judecătorești pronunțate în cauzele având ca obiect refuzul acordării drepturilor conform Ordonanței Guvernului nr. 105/1999, sunt supuse recursului, potrivit Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ,** pentru următoarele motive:

Prevederile art. 7 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice, aprobată prin Legea nr. 189/2000, cu modificările și completările ulterioare, reglementează **procedura soluționării cererilor pentru stabilirea drepturilor persoanelor persecutate din motive etnice** și au următorul conținut: *"Împotriva hotărârii, persoana interesată poate face contestație la secția de contencios administrativ și fiscal a tribunalului, în termen de 30 de zile de la data comunicării hotărârii, potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare. Hotărârea tribunalului este definitivă. Contestațiile sunt scutite de taxa judiciară de timbru."*

Examinând textul legal invocat, observăm că legiuitorul a stabilit fără echivoc procedura de soluționare a contestației împotriva hotărârilor pronunțate de casele județene de pensii sau, după caz, de Casa de pensii a municipiului București ca fiind cea reglementată de Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, or, în aplicarea art. 10 alin. (2) teza I și art. 20 din acest act normativ, sentințele tribunalelor administrativ-fiscale pot fi atacate cu recurs, care se judecă de secțiile de contencios administrativ și fiscal ale curților de apel.

Mai mult, prezentarea evolutivă a reglementărilor incidente în materia despăgubirilor persoanelor persecutate din motive etnice decelează voința legiuitorului în sensul reglementării unei căi de atac împotriva hotărârilor adoptate de casele județene de pensii, respectiv a municipiului București. Ordonanța Guvernului nr. 105/1999 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 426 din 31 august 1999) a modificat inițial Decretul-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri (republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 118 din 18 martie 1998), cu modificările ulterioare, în sensul recunoașterii și acordării unor drepturi și persoanelor persecutate din motive etnice, nu doar politice. Ulterior, prin Legea nr. 189/2000 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 553 din 8 noiembrie 2000), Ordonanței Guvernului nr. 105/1999 i s-a modificat denumirea, devenind *"Ordonanța privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice"*. În context, observăm că, în cazul beneficiarilor Decretului-lege nr. 118/1999, legiuitorul a optat pentru o soluție legislativă similară, care se regăsește în art. 10 alin. (5) din Decretul-lege nr. 118/1999 potrivit căruia *"Împotriva deciziei persoana interesată poate face contestație potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare"*, subliniind astfel intenția legiuitorului de a stabili, în ansamblul reglementărilor referitoare la acordarea măsurilor reparatorii pentru persoanele persecutate, ca procedura de soluționare a

contestațiilor împotriva deciziilor emise de instituțiile competente, să fie cea stabilită de Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, aceasta incluzând si dreptul la calea de atac a recursului.

Din analiza istorică a reglementării drepturilor persoanelor persecutate din motive etnice, rezultă că legiuitorul, sub imperiul vechiului Cod de procedură civilă, a reglementat de la bun început în norma specială caracterul ***definitiv*** al hotărârii instanței de fond (în sensul atribuit de vechiul Cod de procedură civilă, ceea ce însemna că hotărârea de fond nu era susceptibilă de apel, ci doar de recurs). Ca atare, există argumente consistente pentru a conchide în sensul că posibilitatea de a formula calea de atac a recursului împotriva hotărârii instanței de fond are în vedere împrejurarea că, la momentul adoptării Legii nr. 76/2012, hotărârile curților de apel se pronunțau cu recurs. Astfel, dispozițiile art. 7 alin. (4) trebuie interpretate în mod sistematic, având în vedere înțelesul noțiunii de *"hotărâre definitivă"* astfel cum acesta era reglementat la momentul adoptării legii de modificare-Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă.

În perioada în care cauzele având ca obiect acordarea drepturilor reglementate de Ordonanța Guvernului nr. 105/1999 au intrat în competența curților de apel, ca instanțe de contencios administrativ, trimiterea la dispozițiile Legii nr. 554/2004, precum şi prevederea expresă că *"hotărârea este definitivă"* nu au lăsat loc vreunei posibilități de interpretare a căii de atac, aceasta fiind, de altfel, calea de atac unică, specifică materiei contenciosului administrativ, respectiv **recursul.**

Ulterior, prin modificarea de competență generată de art. 33 din Legea nr. 76/2012, instanțele s-au confruntat cu o serie de dificultățile de interpretare şi aplicare a dispozițiilor care formează obiectul recursului în interesul legii.

Analizând legislația incidentă, apreciem că dacă intenția legiuitorului ar fi fost să elimine calea de atac a recursului în materia contenciosului administrativ, ar fi modificat chiar prevederile art. 20 din Legea nr. 554/2004. În aceste condiții, în absența unei modificări exprese a căii de atac în materia contenciosului administrativ, dispozițiile speciale ale art. 20 alin. (1) din Legea nr. 554/2004, își

vor găsi în continuare aplicare, hotărârea pronunțată în primă instanță de către tribunale putând fi atacată cu recurs, în măsura în care nu există dispoziții speciale contrare. În context, arătăm că, în considerentele Deciziei nr. 141/2015 Curtea Constituțională a reținut că *"în materia contenciosului administrativ, spre deosebire de dreptul comun unde hotărârile pronunțate în primă instanță pot fi atacate cu apel cu toate consecințele care decurg din aceasta, [...] potrivit art. 7 alin. (3) din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 365 din 30 mai 2012, legiuitorul a optat pentru menținerea căii de atac a recursului (...). În lumina noului Cod de procedură civilă, recursul în materia contenciosului administrativ este esențialmente diferit de recursul exercitat în această materie în vechea reglementare, care permitea, de principiu, examinarea cauzei sub toate aspectele pe calea recursului. Așadar, ca urmare a acestei excluderi, hotărârile primei instanțe date în litigiile de contencios administrativ rămân a fi supuse în continuare recursului."*

De asemenea, trebuie remarcat că modificările aduse articolului 7 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 105/1999, prin art. 33 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă vizează **doar instanța competentă, iar nu și calea de atac,** astfel încât devin incidente prevederile art. 7 din Legea nr. 76/2012, potrivit cărora *"(1)Dacă prin prezenta lege nu se prevede altfel, ori de câte ori printr-o lege specială se prevede că hotărârea judecătorească de primă instanță este "definitivă", de la data intrării în vigoare a Codului de procedură civilă, aceasta va fi supusă numai apelului la instanța ierarhic superioară.*

(2)Dispozițiile alin. (1) se aplică și în cazul în care printr-o lege specială se prevede că hotărârea judecătorească de primă instanță este "supusă recursului" sau că "poate fi atacată cu recurs" ori, după caz, legea specială folosește o altă expresie similară.

(3)Dispozițiile alin. (1) și (2) nu se aplică în materie de contencios administrativ și fiscal, inclusiv în materia azilului."

Prin urmare, art. 7 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 105/1999, astfel cum a fost modificat prin art. 33 din Legea nr. 76/2012, nu împiedică formularea recursului împotriva hotărârilor definitive pronunțate de tribunale în procesele având ca obiect acordarea drepturilor reglementate de acest act normativ.

Interpretarea și aplicarea art. 7 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 105/1999, modificată prin art. 33 Legea nr. 76/2012, în sensul că hotărârile instanței de fond sunt supuse recursului nu face decât să reafirme regula conținută în art. 20 din Legea nr. 554/2004 și confirmă o soluție de tradiție în legislația națională, în materia contenciosului administrativ, recursul fiind calea de atac compatibilă. O altă interpretare și aplicare atribuită textului de lege în discuție, în sensul eliminării căii de atac a recursului împotriva hotărârilor pronunțate în cauzele având ca obiect acordarea drepturilor prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 105/1999 și lipsirea beneficiarilor normei juridice de posibilitatea de a supune controlului judiciar soluția instanței de fond, ar constitui o interpretare excesivă, ce depășește cadrul constituțional referitor la exercitarea căilor de atac. Aceasta, în condițiile în care, astfel cum Curtea a statuat într-o jurisprudență constantă, semnificația sintagmei *"în condițiile legii"*, cuprinsă în dispozițiile art. 129 din Constituție, *"se referă la condițiile procedurale de exercitare a căilor de atac și nu are în vedere imposibilitatea exercitării oricărei căi de atac împotriva hotărârilor judecătorești prin care se soluționează fondul cauzei"* (a se vedea și Deciziile nr. 45 din 14 martie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 370 din 9 august 2000, sau nr. 84 din 4 mai 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 367 din 8 august 2000).

De altfel, așa cum a reținut Înalta Curte de Casație și Justiție în considerentele Deciziei nr. XXXII din 16 aprilie 2007 privind recursul în interesul legii, declarat de Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, cu privire la termenul în care poate fi contestată la instanța de contencios administrativ

hotărârea Comisiei pentru aplicarea Ordonanței Guvernului nr. 105/1999, astfel cum a fost modificată şi completată prin Legea nr. 189/2000, Ordonanța Guvernului nr. 105/1999, cu modificările şi completările ulterioare, este un act normativ cu caracter de lege specială, care cuprinde norme derogatorii de la dreptul comun în materia contenciosului administrativ reglementat prin Legea nr. 554/2004. **Aşa fiind, dispozițiile de drept comun în materia contenciosului administrativ, cuprinse în Legea nr. 554/2004, sunt aplicabile în domeniul la care se referă Ordonanța Guvernului nr. 105/1999, modificată şi completată prin Legea nr. 189/2000,** numai în măsura în care prevede aspecte nereglementate de această lege specială. În acest sens, observăm că, în condițiile în care textul Ordonanței Guvernului nr. 105/1999 nu cuprinde referiri la calea de atac aplicabilă, sunt incidente prevederile referitoare la calea de atac a recursului reglementate de art. 10 alin. (2) teza I şi art. 20 din Legea nr. 554/2004, modificată şi completată.

Luând în considerare aspectele expuse, vă adresăm rugamintea de a constata că problema de drept prezentată a primit o soluționare diferită din partea instanțelor judecătoreşti şi, printr-o decizie obligatorie, să stabiliți modul unitar de interpretare şi aplicare a dispozițiilor legale incidente.

Cu deosebit respect,

Avocatul Poporului,

Victor CIORBEA